
Kyrkomötet
Gudstjänstutskottets betänkande 2019:5

Gemensam ordning för nattvardsgudstjänster

Sammanfattning

I betänkandet behandlas kyrkostyrelsens skrivelse 2019:4 avsnitt 1, Gemensam ordning för nattvardsgudstjänster. I skrivelsen lämnas förslag till kyrkoordningsändringar med innebörden att kyrkoordningens bestämmelser och kyrkohandbokens anvisningar ska överensstämma med varandra avseende användandet av Måltidens texter i nattvardsgudstjänster. Kyrkostyrelsens förslag syftar till att göra regelverket tydligt och enkelt att tolka och tillämpa. Gudstjänstutskottet konstaterar att de ändringar som föreslås i skrivelsen är en konsekvens av tidigare fattade beslut i kyrkomötet. Utskottet föreslår därför kyrkomötet att anta de delar av kyrkostyrelsens skrivelse 2019:4 som rör gemensam ordning för nattvardsgudstjänster.

Utskottets förslag till kyrkomötesbeslut

Kyrkomötet beslutar att anta kyrkostyrelsens förslag till ändringar i kyrkoordningen.

Skrivelsens förslag

Kyrkostyrelsens skrivelse 2019:4, avsnitt 1, Gemensam ordning för nattvardsgudstjänster

Kyrkomötet beslutar att anta kyrkostyrelsens förslag till ändringar i kyrkoordningen, *bilaga 1*.

Yttrande från Kyrkorättsnämnden

Kyrkorättsnämnden har yttrat sig över kyrkostyrelsens skrivelse 2019:4 avsnitt 1 i Kn 2019:1y, *bilaga 2*.

Bakgrund

Kyrkoordningens 18 kapitel handlar om Gudstjänstböckerna, och 3 och 6 §§ innehåller bestämmelser om när kyrkohandboken ska användas. I kyrkostyrelsens skrivelse 2019:4, avsnitt 1, föreligger ett förslag om ändring av lydelsen i 18 kap. 3 och 6 §§ kyrkoordningen. Kyrkostyrelsen redogör först för bakgrunden till förslaget. Det hade i biskopsmötet (2018/8, 158 §) konstaterats oklarheter gällande hur kyrkohandbokens anvisningar och kyrkoordningens bestämmelser relaterar till varandra gällande användandet av Måltidens texter vid nattvarfsfirande i huvudgudstjänst respektive i övriga gudstjänster. I skrivelsen redogör kyrkostyrelsen vidare för beredningen av ärendet.

En översyn gjordes genom att en promemoria angående kyrkoordningens och kyrkohandbokens reglering av huvudgudstjänst och förändringen av regleringen fram till att 2017 års kyrkohandbok sändes ut på remiss. Kyrkostyrelsen redogör sedan i sina överväganden för remissinstansernas svar, samt anger skälen för sitt förslag. Förslaget framgår i skrivelsen, och innebär att vid nattvardsgudstjänster ska texterna i kyrkohandbokens huvuddel Måltiden användas, och från det kan domkapitlet medge undantag.

Utskottets överväganden

Utskottets förslag: Kyrkomötet beslutar att anta kyrkostyrelsens förslag till ändringar i kyrkoordningen.

Gudstjänstutskottet konstaterar att de ändringar som föreslås i skrivelsen är en konsekvens av tidigare fattade beslut i kyrkomötet. Syftet med skrivelsen är att åstadkomma överensstämmelse mellan anvisningarna i kyrkohandboken och kyrkoordningen. Utskottet menar att den föreslagna ordalydelsen löser detta och föreslår därför kyrkomötet att anta kyrkostyrelsens förslag avseende gemensam ordning för nattvardsgudstjänster.

Uppsala den 4 oktober 2019

På Gudstjänstutskottets vägnar

Sofija Pedersen Videke, ordförande

Karin Tillberg, sekreterare

Beslutande: Sofija Pedersen Videke, ordförande, Roger Olsson, Anna-Karin Stråle Börjesson, Gunilla Bengtsson, Lisa Tegby, Anders Roos, Manilla Bergström, Anders Åkerlund, Margareta Andersson, Alexander Christiansson, Sven Milltoft, Carola Norén, Hans Lindholm, Marjut Ervasti och Göran Göransson.

Övriga närvarande vid beslutstillfället: Gunilla Jannerstig, Birgitta Nilsson, Torvald Johansson, Maria Brolinson, Daniel Engström, Sara Gille, Lena Jönsson, Eva Kyrk och Alve Svensson.

Biskop Martin Modéus har deltagit i utskottets överläggningar.

Bilaga 1

Kyrkostyrelsens förslag till kyrkomötesbeslut

G 2019:5
Bilaga 1

Förslag till ändringar i kyrkoordningen

Kyrkomötet beslutar i fråga om kyrkoordningen att 18 kap. 3 och 6 §§ ska ha följande lydelse.

Nuvarande lydelse

Föreslagen lydelse

18 kap.

3 §

Kyrkohandboken ska användas vid huvudgudstjänster och kyrkliga handlingar. Den används även vid församlingens gudstjänster i övrigt.

Vid en nattvardsgudstjänst ska texterna i kyrkohandbokens huvuddel Måltiden användas. Vid en sådan gudstjänst gäller också kyrkohandbokens anvisningar för huvuddelen Måltiden med undantag för de anvisningar som avser musiken.

Domkapitlet kan på ansökan från kyrkoherden medge att andra texter får användas. Avser ansökan församlingens huvudgudstjänst krävs enligt 6 § andra stycket före ansökan medgivande av församlingens kyrkoråd eller församlingsråd.

När förslag till en ny kyrkohandbok utarbetas beslutar kyrkomötet om försöksverksamhet får bedrivas. Har kyrkomötet fattat ett sådant beslut får kyrkostyrelsen besluta om gudstjänstordningar som får användas som alternativ till dem som finns i kyrkohandboken och utfärda bestämmelser om användningen av sådana försöksordningar.

6 §

I huvudgudstjänsten får vid ett visst tillfälle eller under en viss tid användas någon annan gudstjänstordning än den som ingår i kyrkohandboken och andra psalmer eller församlingssånger än de som ingår i psalmboken.

Beslut om detta fattas av kyrkoherden efter samråd med församlingens präster och kyrkomusiker och efter medgivande av församlingens kyrkoråd eller församlingsråd. Ett sådant beslut ska genast anmälas till domkapitlet.

Om det finns särskilda skäl får domkapitlet ändra eller upphäva kyrkoherdens beslut.

Om det som sägs i första stycket innefattar en ändring i måltidens texter krävs medgivande även av domkapitlet. Ett sådant medgivande får lämnas efter ansökan från kyrkoherden.

Det finns särskilda bestämmelser om användningen av andra texter i huvuddelen Måltiden i 3 §.

Detta beslut träder i kraft den 1 januari 2020.

Kyrkomötet
Kyrkorättsnämndens yttrande 2019:1y

Gemensam ordning för nattvardsgudstjänster

Kyrkorättsnämndens yttrande över kyrkostyrelsens skrivelse 2019:4, Ändringar i kyrkkoordineringen m.m., avsnitt 1 Gemensam ordning för nattvardsgudstjänster

Kyrkorättsnämnden har inget att erinra mot de föreslagna ändringarna i kyrkkoordineringen.

Uppsala den 2 september 2019

På Kyrkorättsnämndens vägnar

Britas Lennart Eriksson, ordförande

Gunnar Edqvist, sekreterare

Närvarande ledamöter: Britas Lennart Eriksson, ordförande, Stig Eriksson, Mattias Benke, Bengt Kjellgren, Manilla Bergström, Anna-Lena Järvstrand och Mats Törnered.

Biskop Eva Nordung Byström har deltagit i nämndens överläggningar.